

A D V A ה **ז** **ו** **כ** **ר** **מ**
C E N T E R

INFORMATION ON EQUALITY AND SOCIAL JUSTICE IN ISRAEL
מידע על שוויון וצדק חברתי בישראל
מרכז «אדפא» - מלומות חול המסוואة والعدالة الاجتماعية في إسرائيل

העשור החברתי האבוד

ההשלכות החברתיות של הצעת התקציב לשנת 2007

מצגת בכנסת, 14.11.2006

תקציב 2007: מלחמה ומימונה

תקציב 2007 משקף בראש ובראשונה את העלות הכלכלית הכבדה של מלחמת לבנון השנייה – ואת הדרך שבה בחרה הממשלה לממנה:

- תכניות חברתיות שהובטחו בעבר נדחו לעתיד לא ידוע;
 - עלות המלחמה תושט בעיקר על המעמדות הבינוני והנמוך, בצורה של קיצוץ בתקציבים החברתיים ושחיקה נוספת של רשת הביטחון הסוציאלי.
 - בו בזמן, הממשלה מיטיבה עם השכבות המבוססות באמצעות הפחתת מסים, ופוטרת אותן מהשתתפות משמעותית במימון עלות המלחמה.
- התוצאה: גידול מתמשך באי שוויון - ושחיקה מתמשכת של מערכות החינוך, הבריאות, הרווחה והביטחון הסוציאלי.**

עלות המלחמה

משרד האוצר מעריך את עלות המלחמה ב-13.0 עד 14.5 מיליארד ₪. מתוך זה, 8.2 מיליארד ₪ תוספת למשרד הביטחון והשאר תשלומי פיצוי ושיקום. המימון של סכומים אלו יתפרס על פני מספר שנים.

משרד הביטחון אינו מסתפק בכך ומבקש תוספת גדולה יותר. על כן סביר כי מחיר המלחמה יתברר בעתיד ככבד עוד יותר.

הממשלה החליטה כי ב-2007, סכום זה יכוסה, מצד אחד, על ידי הגדלת תקציב ההוצאות, ומצד שני על ידי קיצוצים בשירותים החברתיים וברשת הביטחון הסוציאלי.

האם אפשר אחרת?

כן:

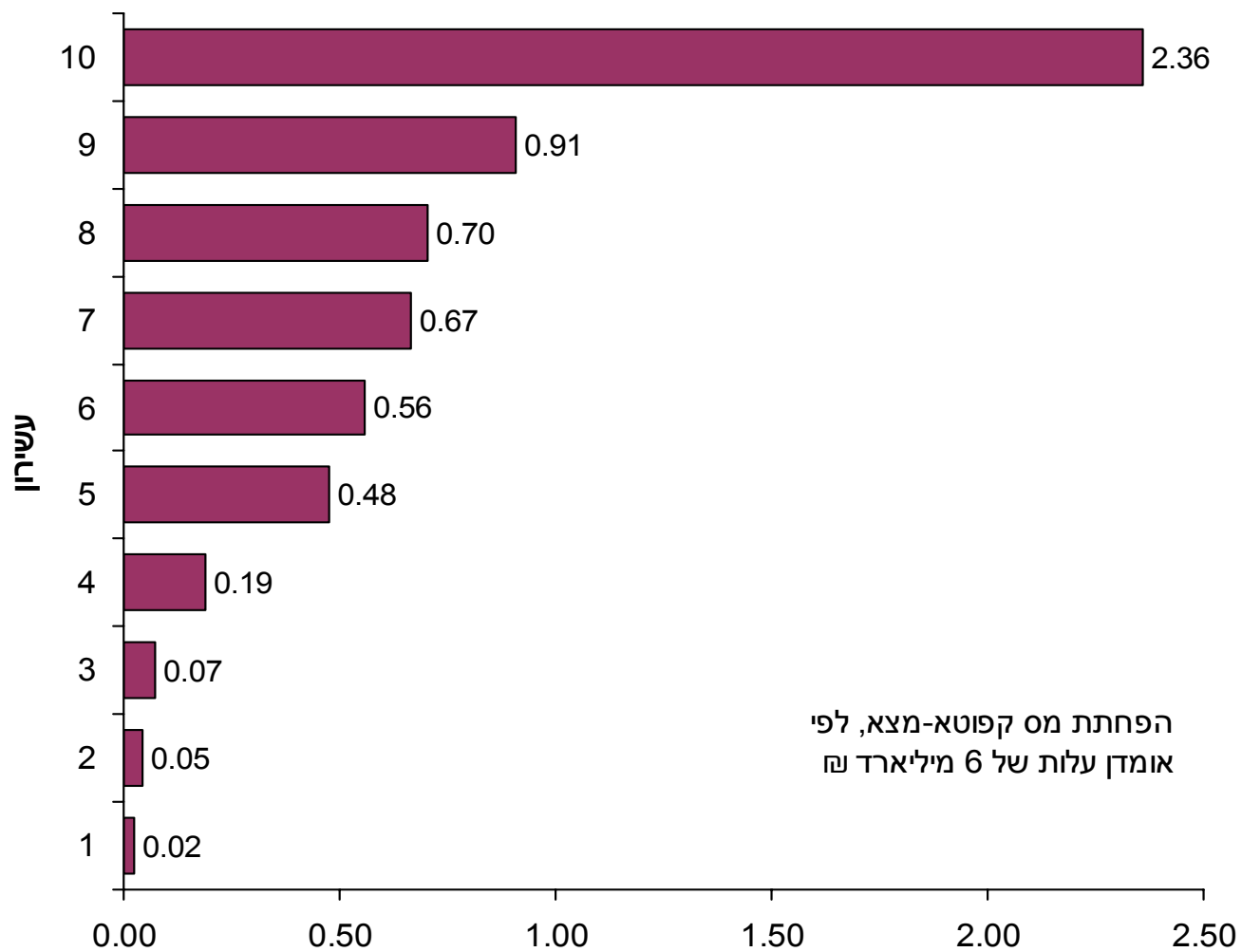
א. במקום לקצץ בשירותים חברתיים, ניתן להקפיא את הפחתת המסים, שפירותיה נופלים בעיקר בחיק העשירונים הגבוהים;

ב. במקום לקצץ עוד ברשת הביטחון הסוציאלית, ניתן להעלות באופן חד-פעמי את מס החברות (המצוי כיום במסלול הפחתה), כפי שעשו ארצות אחרות במצבי חירום.

לפי נתוני האוצר, בשנים 2007-2010 צפויה המדינה להפסיד **27.8 מיליארד** ₪ כתוצאה מהפחתת המסים האישיים הישירים ומהפחתת מס החברות. מחציתו של סכום זה היתה מספיקה למימון מלוא עלות המלחמה.

כמה ירוויח כל עשירון ב-2007 מהפחתת המסים

לאחר תיקון קפוטא-מצא
במיליארדי ₪, במחירי 2005

חזון הצמיחה

בה בשעה שהמשלה מאפשרת לישראלים המבוססים להמשיך ליהנות מהפחתת המסים, לשאר הישראלים היא מציעה להתאזר בסבלנות ולחכות להתממשות חזון הצמיחה:

"באמצעות צמיחה עקבית של למעלה מ-4% מדי שנה עד סוף העשור תוכל ישראל להמשיך ולסגור את הפיגור בהכנסה לנפש בינה לבין המדינות המתקדמות (OECD) ולצמצם את הפערים החברתיים."

האם אפשר לבנות על זה?

לאו דווקא:

בשלוש השנים האחרונות היתה צמיחה, אך היה גם צמצום בהוצאות הממשלה והיו גם הפרטות והפחתות מסים.

התוצאה: מערכות החינוך וההשכלה הגבוהה הידרדרו, המעמד הבינוני התכווץ, הפערים התרחבו ומספר העניים עלה – למרות הצמיחה.

צמיחה שאינה מלווה בהשקעות חברתיות אין בה, כשלעצמה, כדי לצמצם פערים.

הבטחות, הבטחות...

בעקבות המלחמה החליטה הממשלה לדחות שתי התחייבויות
קודמות שלה-עצמה:

1. "התכנית למלחמה בעוני" - תכנית שבע-שנתית בסך של 14
מיליארד ₪.

מדובר בהתחייבות של ראש הממשלה לשעבר אריאל שרון,
שאומצה גם על ידי ראש הממשלה אהוד אולמרט בהיותו שר
האוצר.

2. "נגב 2015": תכנית לפיתוח הנגב בסך של 17 מיליארד ₪.
מדובר בתכנית שאומצה על ידי הממשלה ב-20.11.2005
כמסגרת פעולה לשנים 2006-2015.

העשור החברתי האבוד

הקיצוצים ב-2007 ואלה הצפויים ב-2008, מצטרפים לקיצוצים תקציביים עמוקים שנעשו בשנים 2001-2004.

אם נחבר את כל הקיצוצים נוכל לקבוע כבר היום כי העשור הנוכחי יתברר כעשור שלם של נסיגה חברתית: בחינוך, בהשכלה גבוהה, בבריאות, בדיוור, ברווחה ובביטחון סוציאלי.

על כן, את העשור הראשון של המאה ה-21 ניתן להגדיר כבר עתה כ"העשור האבוד של החברה הישראלית".

(כשם שהכלכלנים מכנים את העשור 1974-1985 בשם "העשור האבוד של הכלכלה הישראלית").

העשור האבוד – מיתון כלכלי והגדלת תקציב הביטחון

הקיצוצים הכבדים של 2001-2004 היו תוצאה של המיתון הכבד שהשתרר במהלך האינתיפאדה ושל ההחלטה להגדיל את תקציב הביטחון.

הקיצוצים של 2007 ו-2008 הם תוצאה של המלחמה בלבנון ושל ההחלטה להגדיל שוב את תקציב הביטחון.

נטל הביטחון

בין 1989 ל-2007, תקופה בה התרחשו שתי האינתיפאדות ומלחמת לבנון השנייה, קיבל משרד הביטחון תוספות ייחודיות (מעבר לתקציב הרגיל) בסך כולל של 37.4 מיליארד ₪.

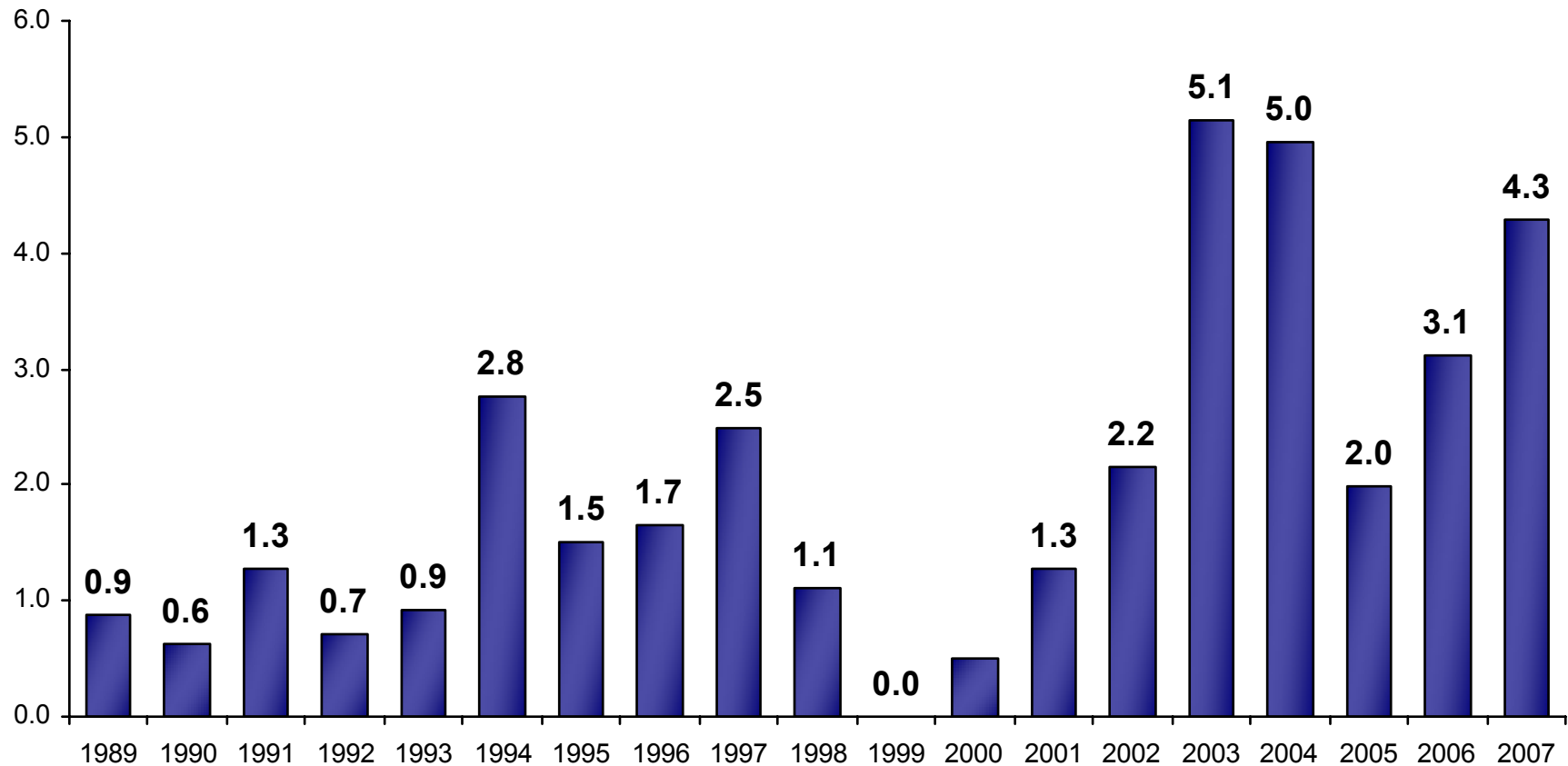
ב-2003 ו-2004, התוספות בגין האינתיפאדה הגיעו לשיעור של כ-12% מתקציב הביטחון השוטף;

ב-2007, התוספת בגין מלחמת לבנון השנייה תגיע לכ-9.5% מן התקציב השוטף.

משרד הביטחון דורש כיום להגדיל עוד הן את בסיס התקציב שלו והן את התוספות שהממשלה הסכימה להעניק לו.

תוספות לתקציב הביטחון שיוחסו במפורש לעימות הישראלי-פלסטיני ולמלחמת לבנון השנייה, 1989–2007

במיליארדי שקלים, במחירי 2005

מחירה של מדיניות מקובעת ולא יצירתית

מזה זמן משלמת החברה הישראלית מחיר כבד וארוך-טווח על מדיניות העושה שימוש רק באחד הכלים העומדים לרשות המדינה ביחסיה עם שכניה – הכלי הצבאי. כך בסוגייה הפלסטינית וכך בסוגייה הלבנונית.

יוצא כי במבט לעתיד, תקוותה של החברה הישראלית טמונה במעבר למדיניות יצירתית יותר, החותרת לפתרונות ולהסדרים מדיניים - יותר משהיא טמונה בצמיחה כלכלית גרידא (כפי שמבטיח משרד האוצר).

צמיחה ומלחמה

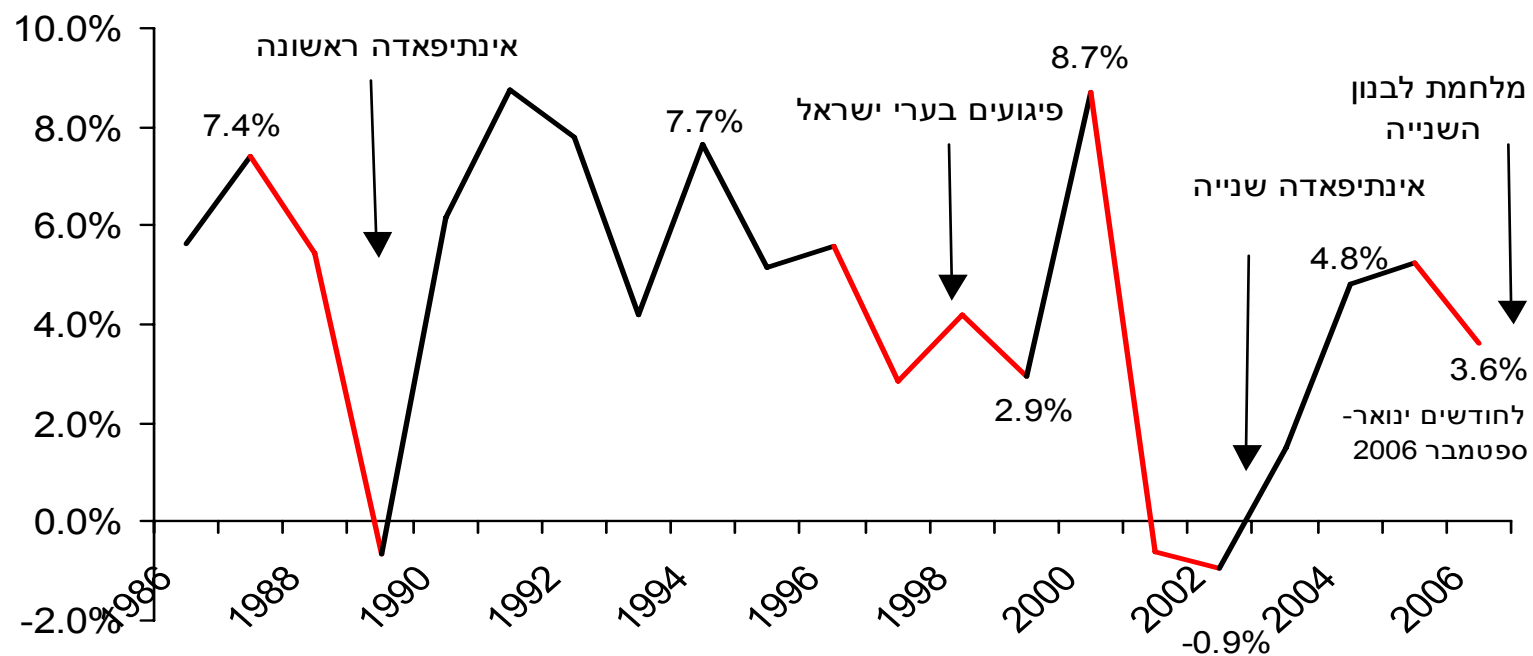
המדיניות המיטיבה עם הישראלים המבוססים באמצעות הפחתת מסים (כיום) והמציעה לשאר הישראלים להתאזר בסבלנות ולחכות להתממשות (בעתיד) של חזון הצמיחה הרב-שנתית הרצופה, אינה מעוררת אמון.

זאת, מכיוון שכל אחד מן העימותים הצבאיים שהתרחשו בשני העשורים האחרונים היה מלווה בפגיעה בצמיחה. אפשר לראות זאת הן בירידה בתמ"ג והן בירידה במספר כניסות של תיירים.

מבחינה זאת, מדיניות כלכלית המבקשת מהציבור להתאזר בסבלנות ולחכות לשנות צמיחה רצופות, בשעה שהגישה המדינית מתבססת באופן כמעט בלעדי על שימוש בכוח, היא בבחינת הבטחה חלולה.

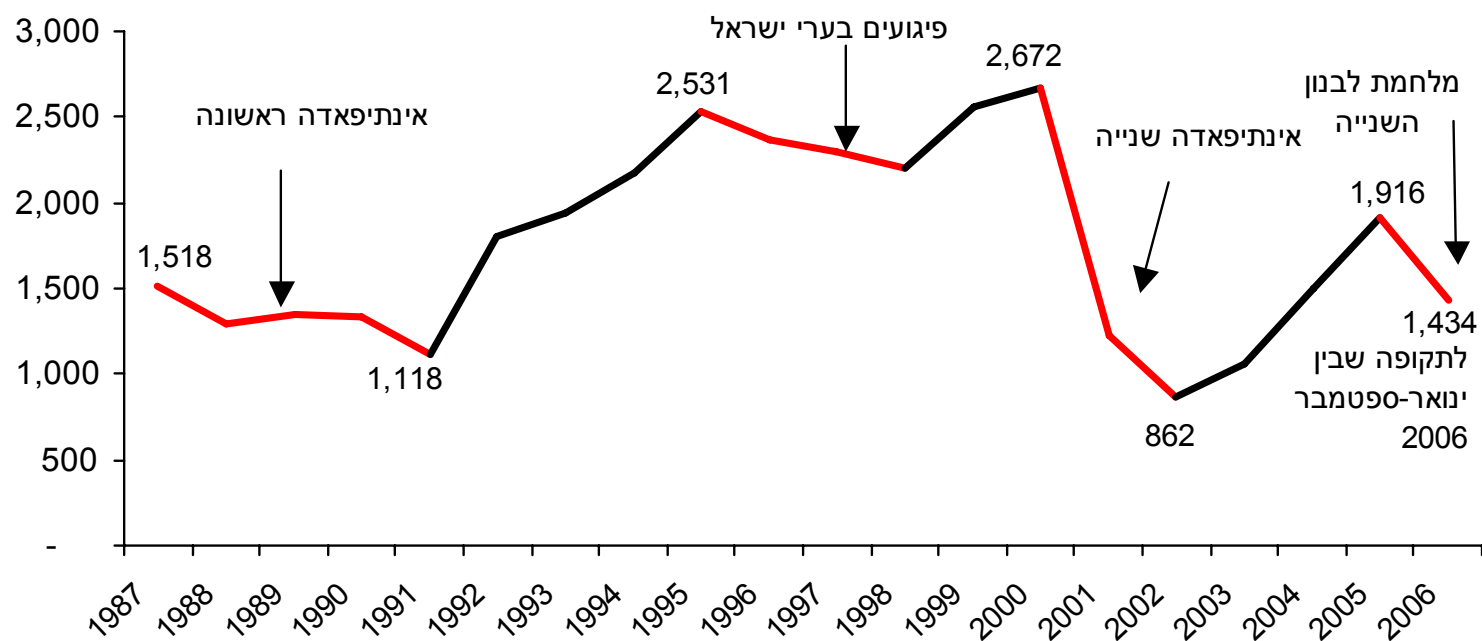
שינויים בתוצר המקומי הגולמי, 1986 – ספטמבר 2006

באחוזים

כניסות תיירים לישראל, 1987 – 2006

במיליונים

צמיחה, מלחמה וסולידריות

על רקע נתונים אלה, המדיניות הכלכלית-חברתית הפנימית המתבקשת היא חלוקה שוויונית של הנטל כיום, כך שהפגיעות התכופות בפעילות הכלכלית לא ירחיבו את הפערים ולא יפגעו בחוסנה של החברה הישראלית.

אלא שכאן נכנסת לתמונה התפיסה הניאו-ליברלית המנחה את ממשלות ישראל.

לא רק קיצוצי מלחמה, אלא גם מדיניות ניאו-ליברלית

הנסיגה החברתית היא תוצר לא רק של קיצוצים תוצרי-מלחמה, אלא גם של מדיניות ניאו-ליברלית החותרת להקטין את הוצאות הממשלה, להיטיב עם בעלי ההון ולהפחית את המסים לעשירונים הגבוהים.

מצד אחד, ב-2005 החליטה הממשלה להגדיל את תקציב ההוצאות שלה ב-1% בלבד מדי שנה (לקראת 2007 החליטה הממשלה על סטייה זמנית ממדיניות זו).

מצד שני, הממשלה מפחיתה את המסים הישירים על ההכנסה ואת מס החברות, דבר המיטיב בעיקר עם העשירונים הגבוהים.

ירידה ברמת חיים ופגיעה בעתיד

כתוצאה מכך,

לא זו בלבד שרמת החיים של ישראלים רבים מצויה בירידה, כפי שניתן לראות בהצטמקות המעמד הבינוני והגידול בעוני;

אלא שהחברה הישראלית אינה משקיעה די הצורך בדורות העתיד, כפי שניתן לראות בשחיקת תקציבי החינוך וההשכלה הגבוהה.

שחיקה בהוצאה הממשלתית לנפש, 2001 - 2007

ב-2001, התקציב לנפש היה 29,369 ₪;

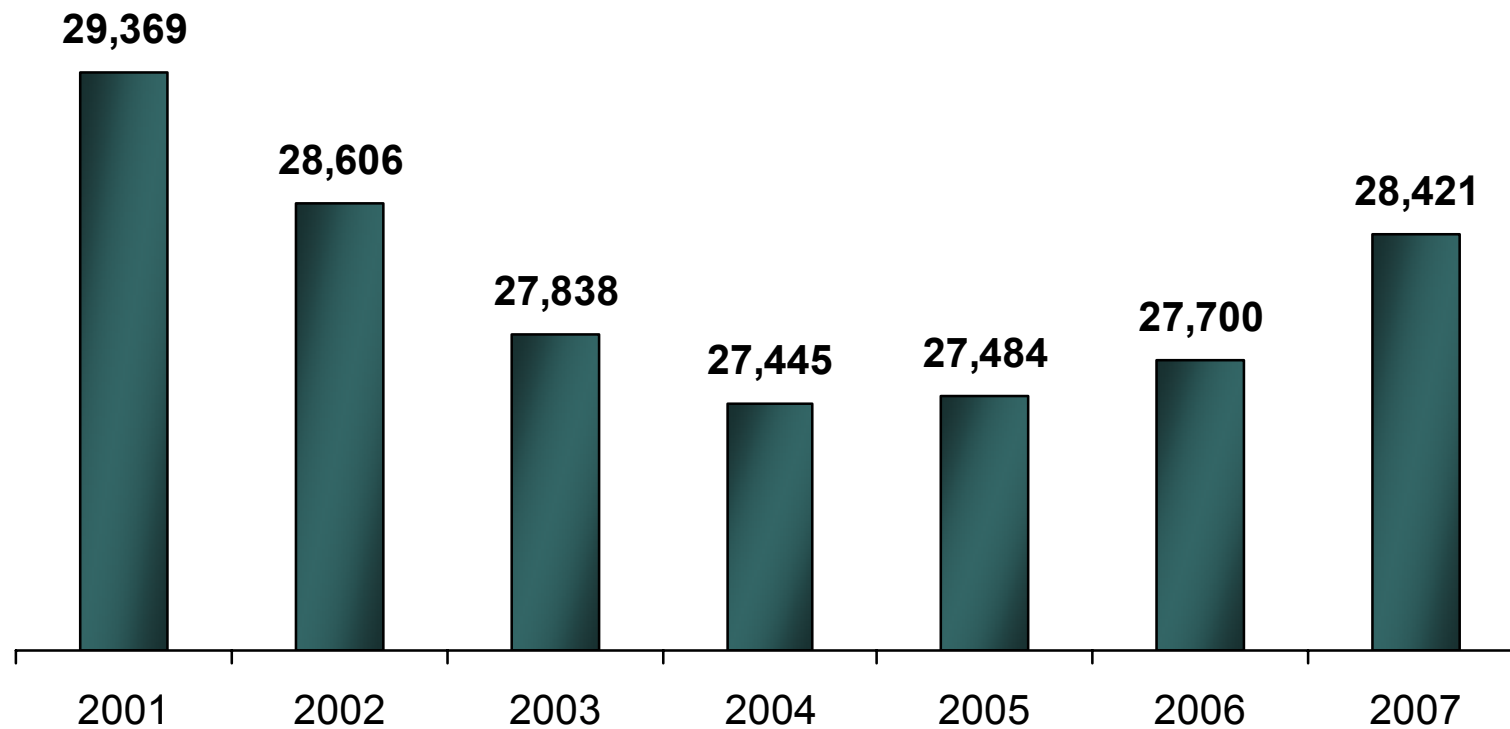
ב-2006 הוא ירד ל-27,700 ₪;

ב-2007 הוא יעלה ל-28,421 ₪.

- אילו ביקשה הממשלה לשמור על רמת ההוצאה לנפש של 2001, היה תקציב ההוצאות הממשלתי ב-2007 עומד על 210.4 מיליארד ₪; בפועל הוא יעמוד על 203.6 מיליארד ₪.
- אילו ביקשה הממשלה לשפר את שירותיה באמצעות הגדלת התקציב לנפש ב-1% בשנה, היה תקציב ההוצאות עומד ב-2007 על 223.4 מיליארד ₪; בפועל הוא יעמוד, כאמור, על 203.6 מיליארד ₪.

ההוצאה הממשלתית לנפש, 2001 – 2007

בש"ח, במחירי 2005

שחיקה בהוצאה החברתית לנפש, 2001-2007

ב-2001 עמדה ההוצאה החברתית לנפש על 13,301 ₪;
ב-2007 היא תעמוד על 11,679 ₪ לנפש.

- אילו ביקשה הממשלה לשמור על רמת ההוצאה החברתית לנפש של 2001, היה התקציב החברתי ב-2007 עומד על 95.3 מיליארד ₪; בפועל הוא יעמוד על 83.7 מיליארד ₪.
- אילו ביקשה הממשלה לשפר את החינוך, הבריאות, הרווחה והדיור, על ידי הגדלת התקציב החברתי לנפש ב-1% בשנה, היה התקציב החברתי עומד ב-2007 על 101.2 מיליארד ₪; בפועל הוא יעמוד, כאמור, על 83.7 מיליארד ₪.

השלכות השחיקה בהוצאה הממשלתית לנפש

- ההשקעה הממשלתית במחקר ופיתוח מצטמקת;
- מערכת החינוך מאבדת שעות הוראה רבות;
- מערכת ההשכלה הגבוהה נמצאת בנסיגה;
- סל הבריאות הולך ונשחק;
- מעמדם ושכרם של עובדי המדינה נחלש;
- רשת הביטחון הסוציאלי נפרמת.

החינוך כדוגמא

- 55% מבני ה-17 אינם משיגים תעודת בגרות;
- 30% מבוגרי תיכון ישראליים מגיעים ללימודים אקדמיים;
- כיום, הודות לעלייה, שיעור האקדמאים בישראל הוא מהגבוהים בעולם; בדורות הבאים – ספק אם מצב זה יימשך.

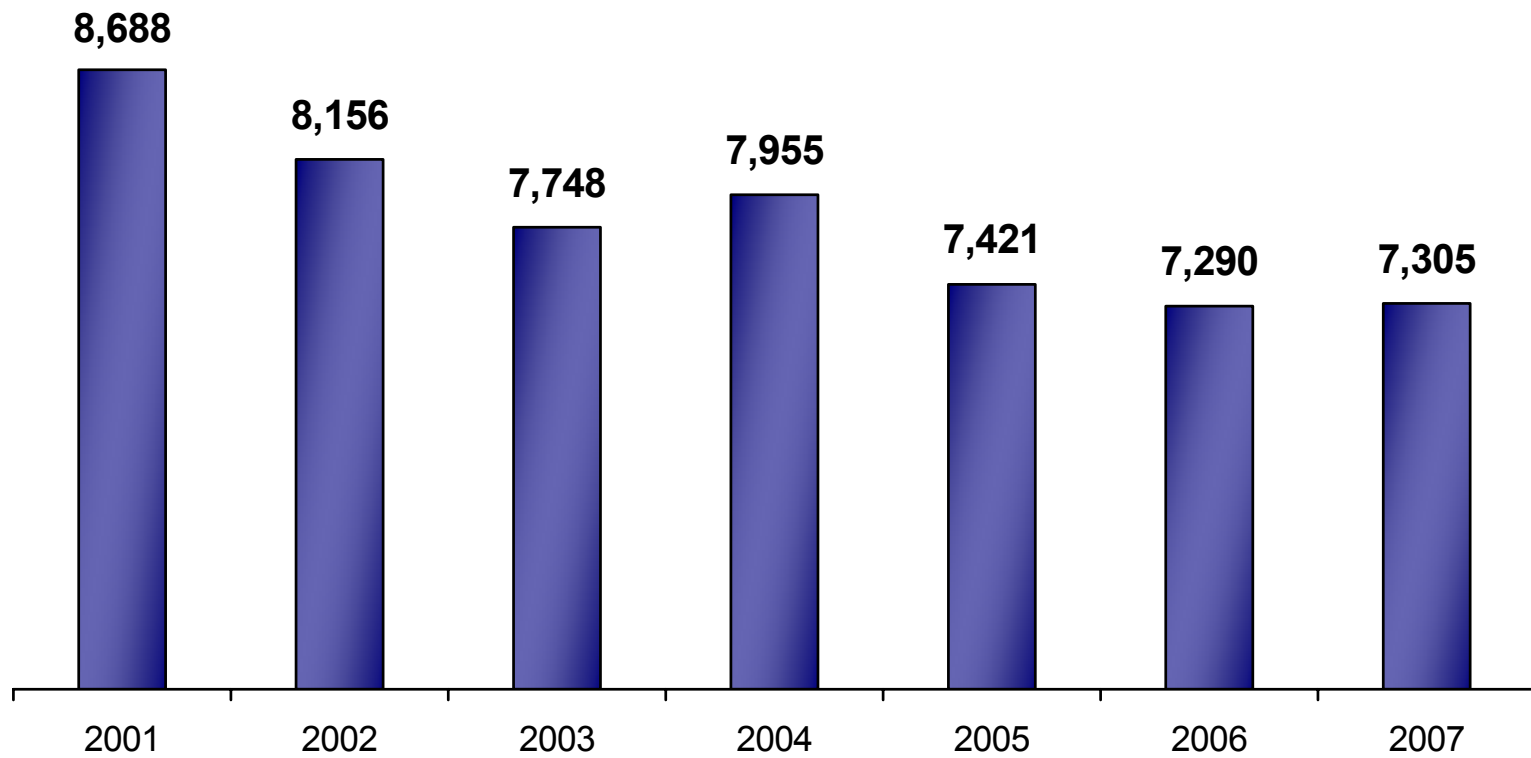
שחיקה בתקציב שעות התקן לתלמיד, 2001 - 2007

בין 2001 ל-2007, תקציב שעות התקן לתלמיד הצטמק ב-16%;

פירוש הדבר פחות שעות הוראה.

תקציב שעות התקן לתלמיד, 2001 – 2007

בש"ח, במחירי 2005

שחיקה בתקציב הפיתוח של החינוך, 2001-2007

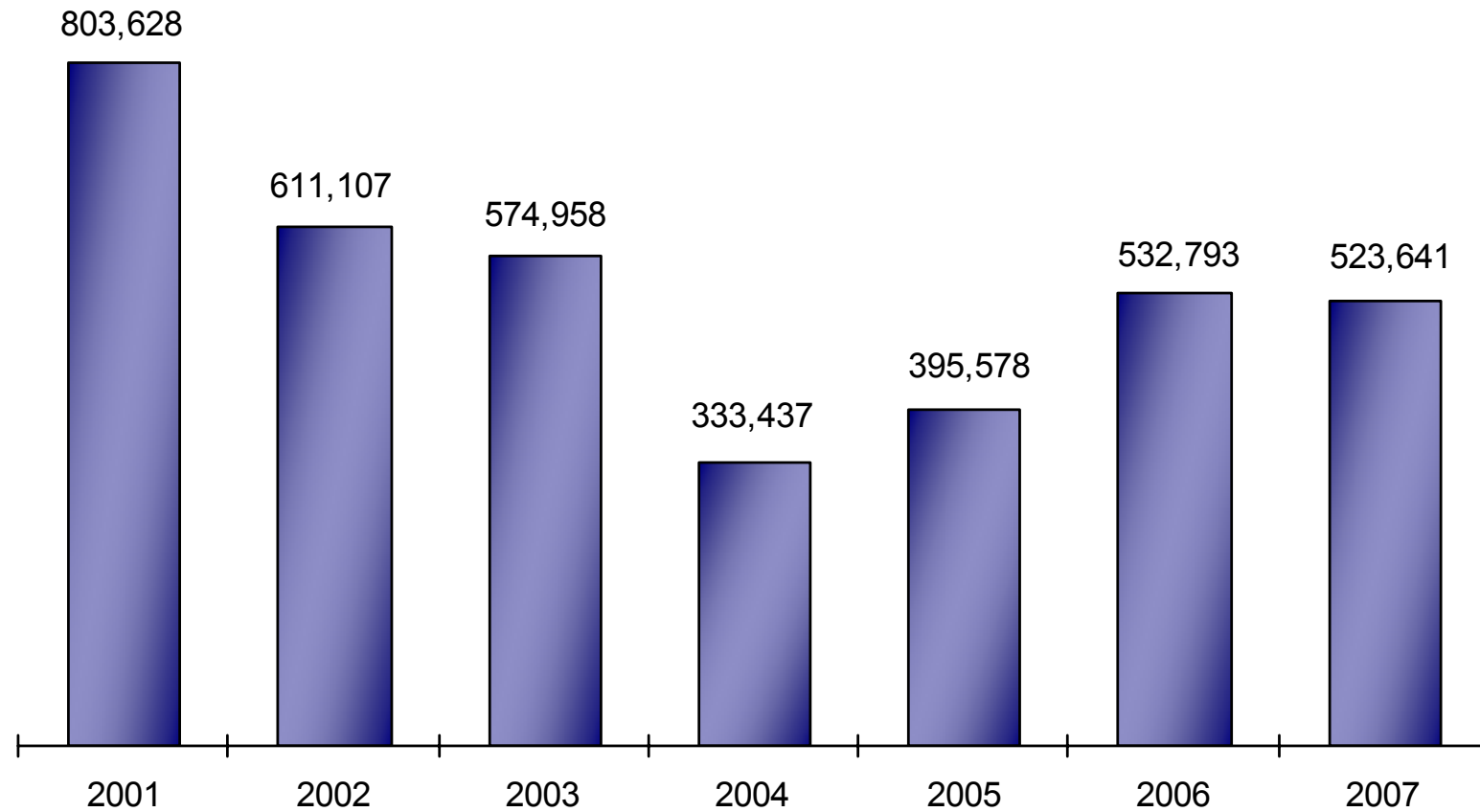
בין 2001 ל-2007 הצטמק תקציב הפיתוח של משרד החינוך ביותר משליש.

פירוש הדבר שחיקת תשתיות ומחסור בכיתות לימוד.

תקציב הפיתוח בחינוך 2001-2007

(לא כולל תקציב המיועד למימוש המלצות דוברת)

באלפי שקלים, במחירי 2005

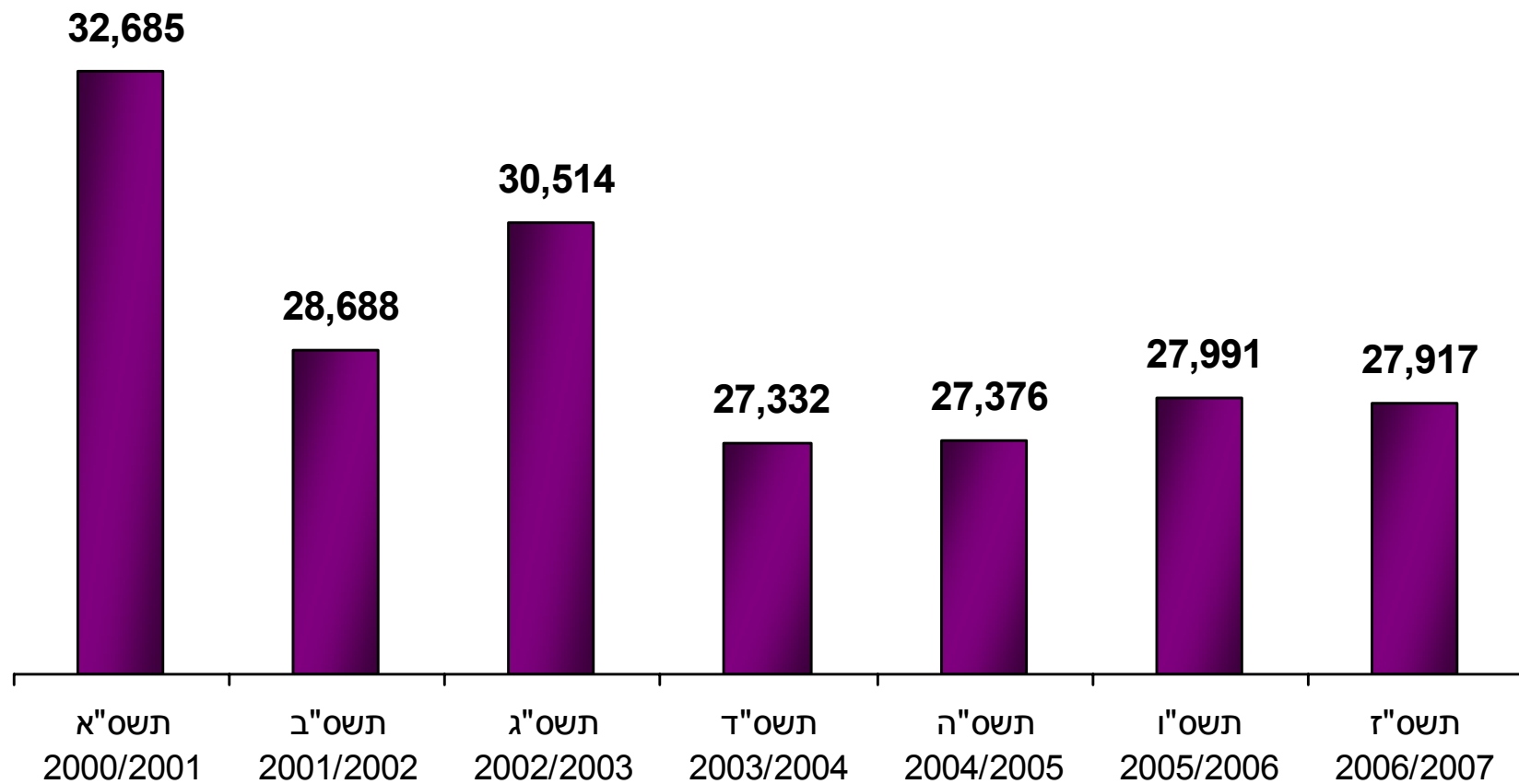
שחיקה בתקציב ההשכלה הגבוהה לסטודנט, 2007-2001

בין 2001 ל-2007 הצטמק תקציב ההשכלה הגבוהה, בחישוב
לסטודנט, בכ-15%.

**פירוש הדבר פחות עוזרי הוראה, כיתות גדולות יותר, פחות
רכישות לספריות – ונטייה להעלות באופן משמעותי את שכר
הלימוד.**

תקציב השכלה גבוהה, בחישוב לסטודנט, 2000/01 – 2006/07

בש"ח, במחירי 2005

שחיקה בתקציב הבריאות, 2007-2001

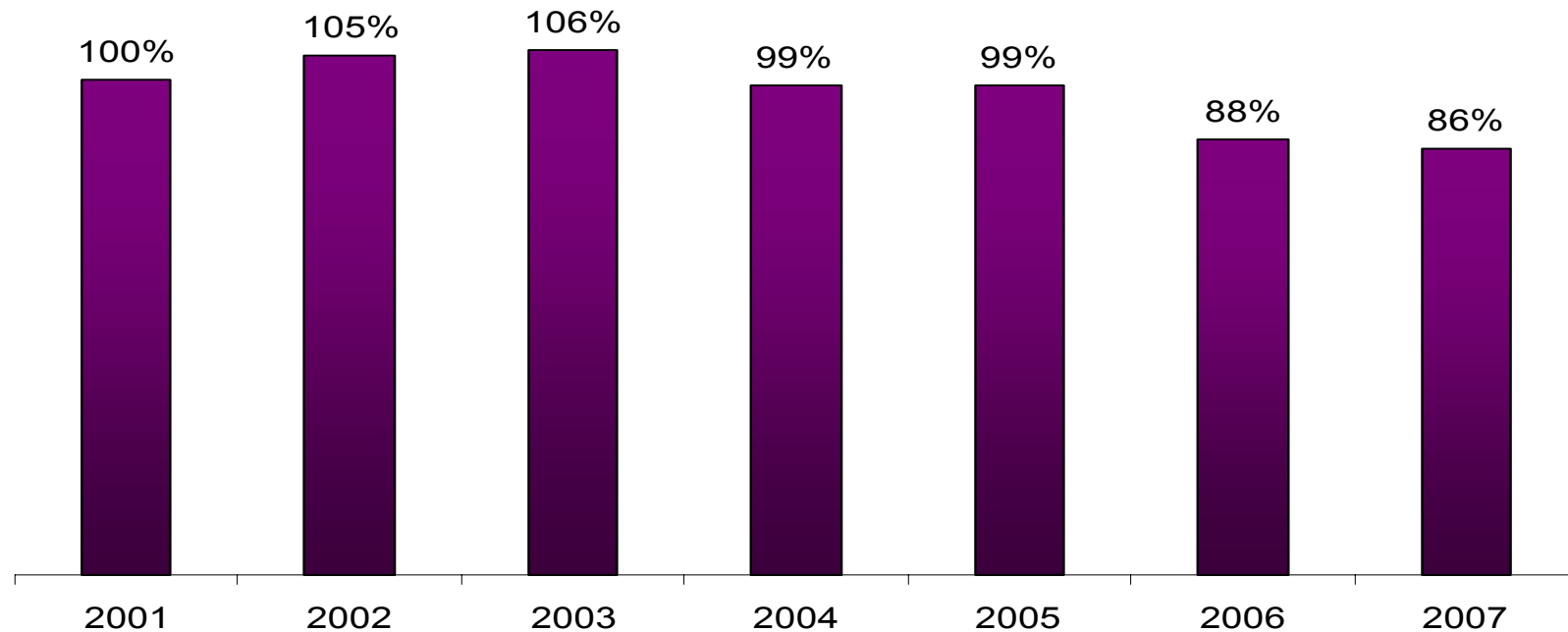
ב-2007, תקציב הבריאות לנפש מתוקננת (ללא תקציבי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, בריאות הנפש ופיתוח) יעמוד על 86% מערכו ב-2001.

תקציב הבריאות, 2001-2007

לנפש מתוקנת

(לא כולל חוק ביטוח בריאות ממלכתי; תקציב הבריאות לנפש; תקציב פיתוח)

באחוזים 100%=2001

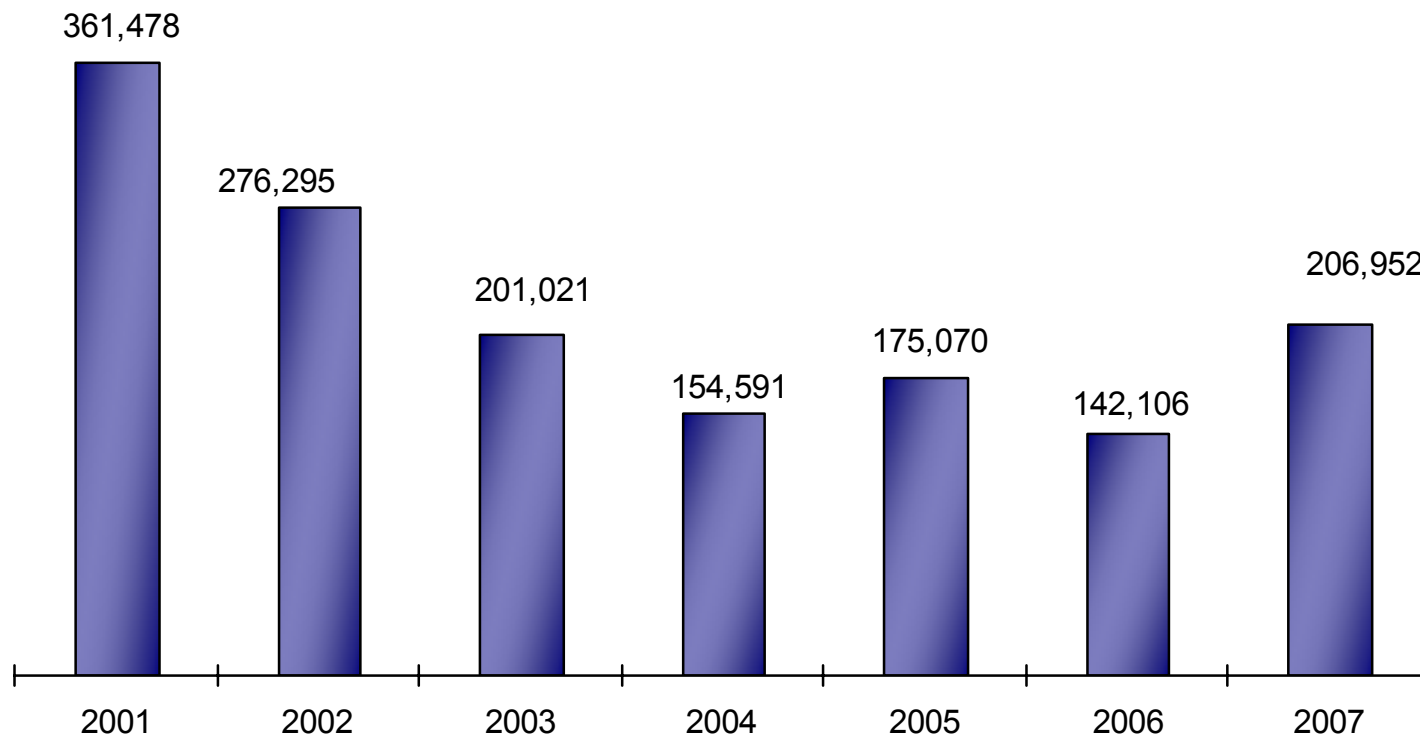
שחיקה בתקציב הפיתוח של משרד הבריאות, 2007 - 2001

בין 2001 ל-2007 הצטמק תקציב הפיתוח של משרד הבריאות
ב-40% לערך.

פירוש הדבר שחיקה של תשתיות שירותי הבריאות.

תקציב הפיתוח בבריאות 2001 - 2007

באלפי שקלים, במחירי 2005

שחיקה בתשלומי המוסד לביטוח לאומי, 2001 - 2006

תשלומי הגמלאות של המוסד לביטוח לאומי קוצצו:

ב-2001 הם עמדו על 48.8 מיליארד ₪;

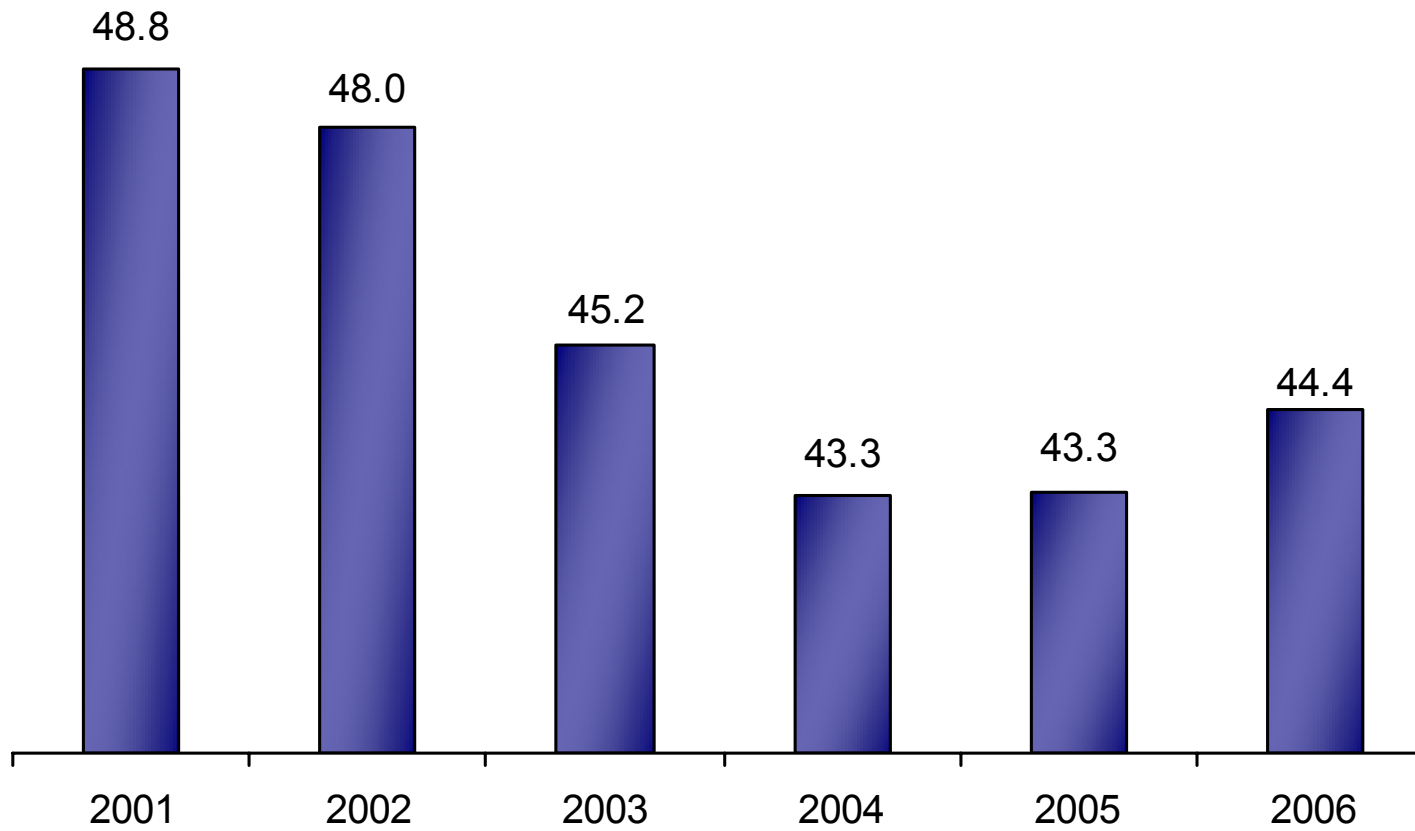
ב-2005 הם עמדו על 43.3 מיליארד ₪;

ב-2006 הם עלו ל-44.4 מיליארד ₪ לערך.

במלים אחרות, ב-2006 קיבל ציבור מקבלי הגמלאות 4.4 מיליארד ₪ פחות משהיה מקבל לולא הקיצוצים וההקפאה של הגמלאות (וזאת מבלי להביא בחשבון את הגידול בצרכים ובאוכלוסייה במהלך שנים אלה).

תשלומי גמלאות הביטוח הלאומי 2001 – 2006

במיליארדי שקלים, במחירי 2005

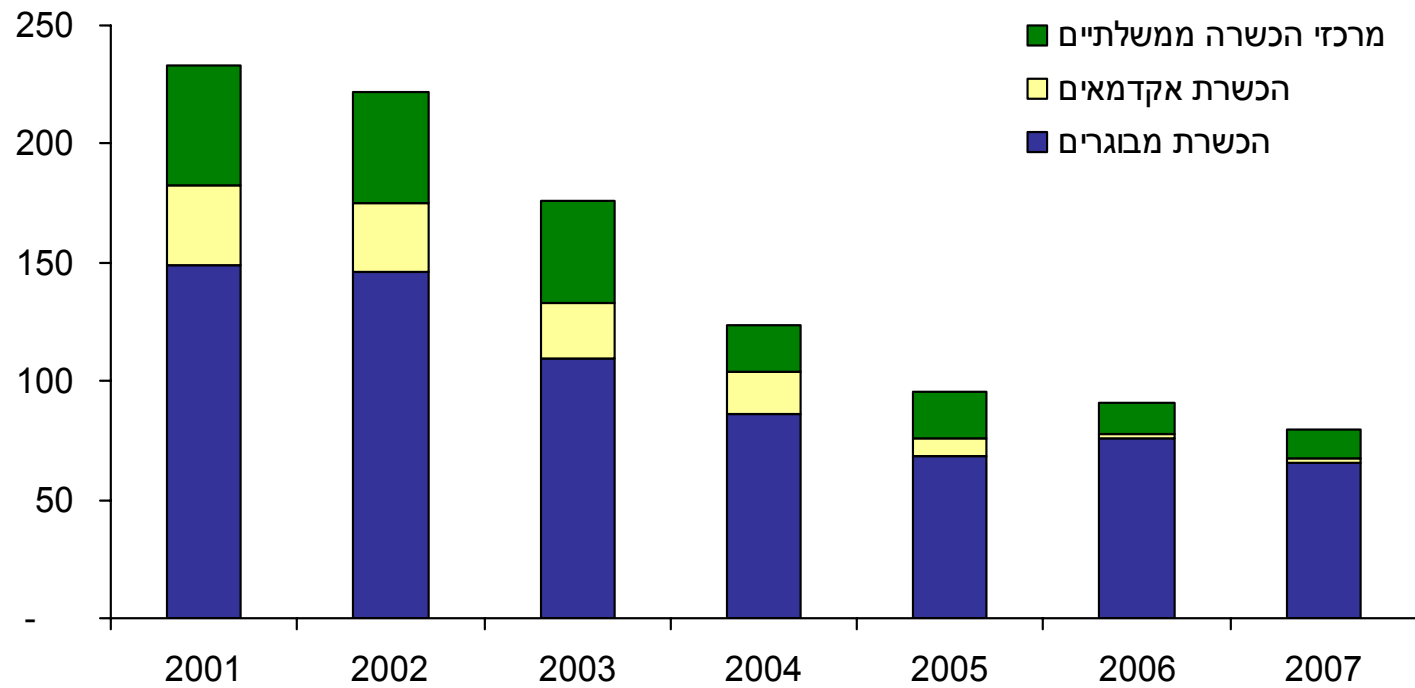

שחיקה בתקציב ההכשרה המקצועית

המנגנון הממשלתי של הכשרה מקצועית, שנועד לשדרג את כישורי העובדים/ות ולסייע למובטלים/ות להסב מקצוע, קוצץ מאוד בשנים האחרונות.

הכשרה מקצועית, לפי סוג, 2001 – 2007

במיליוני שקלים, במחירי 2005

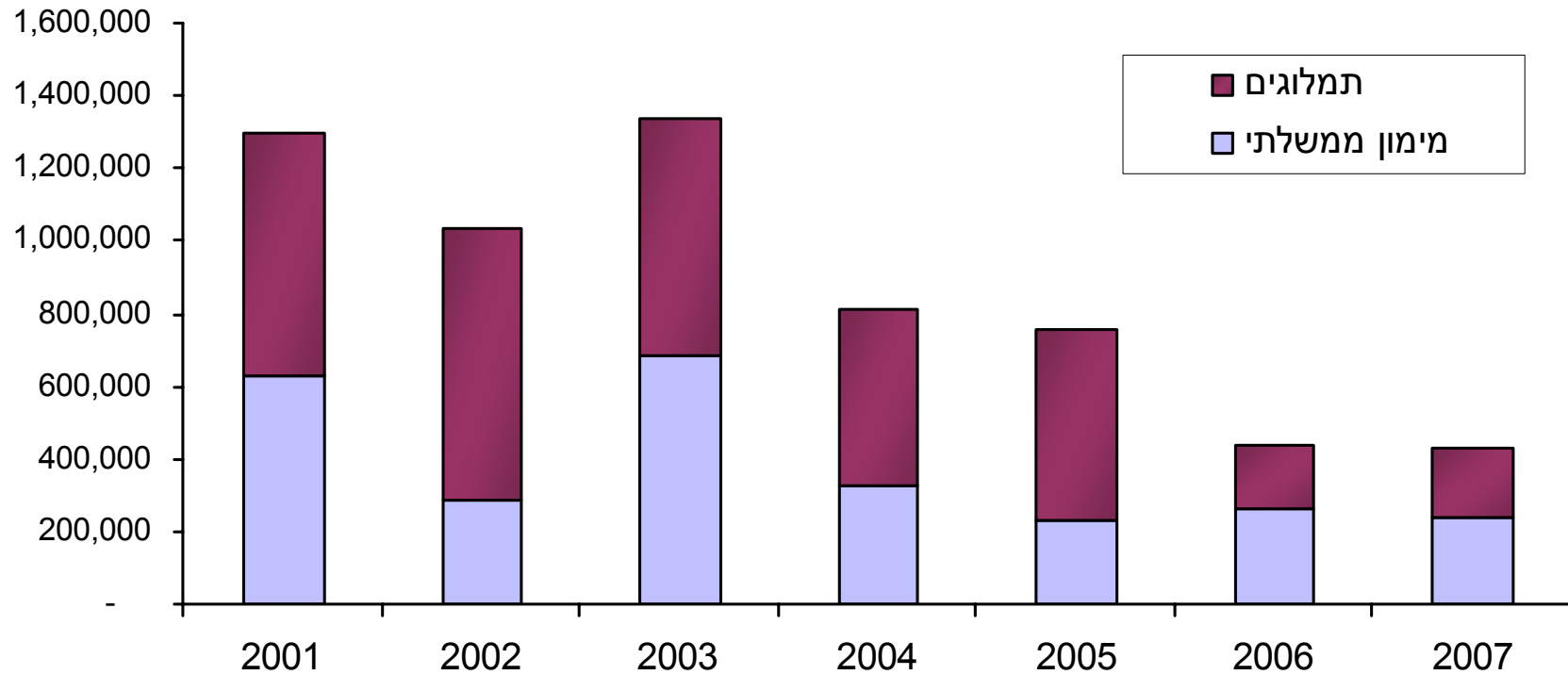

שחיקה במימון מענקי מו"פ לפי חוק המו"פ, 2007 - 2001

ההשקעה הממשלתית במו"פ, שהכל מסכימים כי היא תורמת רבות
לפיתוח ענפי ההיי טק, צומצמה.

מימון כולל למענקי מו"פ לפי חוק המו"פ, 2007 - 2001

הוצאה ממשלתית ברוטו, באלפי שקלים, במחירי 2005

יוצאת דופן לטובה: השקעה ממשלתית בתשתיות

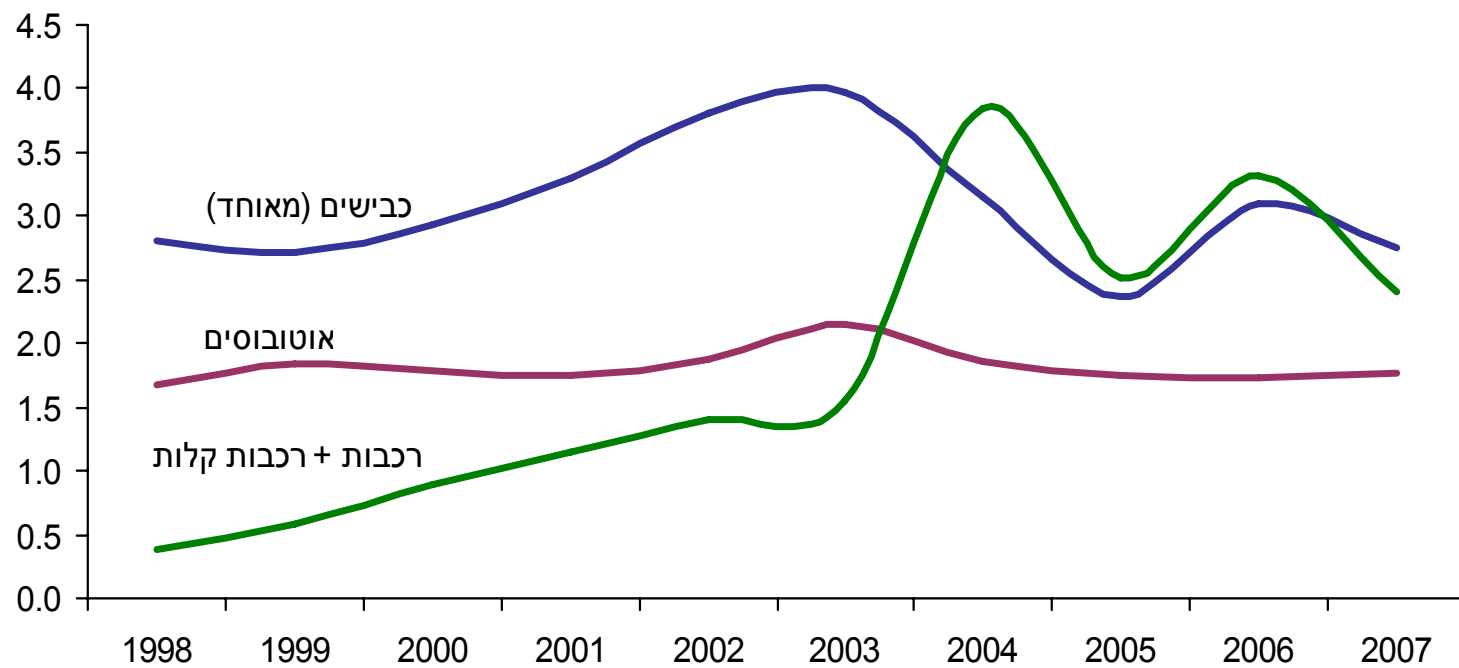
התחום היחיד, כמעט, שבו נרשם גידול בהשקעות הממשלה הוא תחום התשתיות, ובעיקר תשתיות התחבורה.

גידול זה משקף בעיקר את ההשקעה הגדולה בפיתוח הרכבות.

ב-2007 מתוכנן קיצוץ של 1 מיליארד ₪ בתקציב פיתוח הרכבות.

השקעה בתחבורה לפי סוג, 1998 - 2007

במיליארדי שקלים, במחירי 2005

בעיית ההשקעות

אחד הצידוקים העיקרים למדיניות התקציבית המצמצמת, אם לא העיקרי שבהם, הוא שהדבר מעודד צמיחה באמצעות הוזלת ההון, המובילה להגברת ההשקעות.

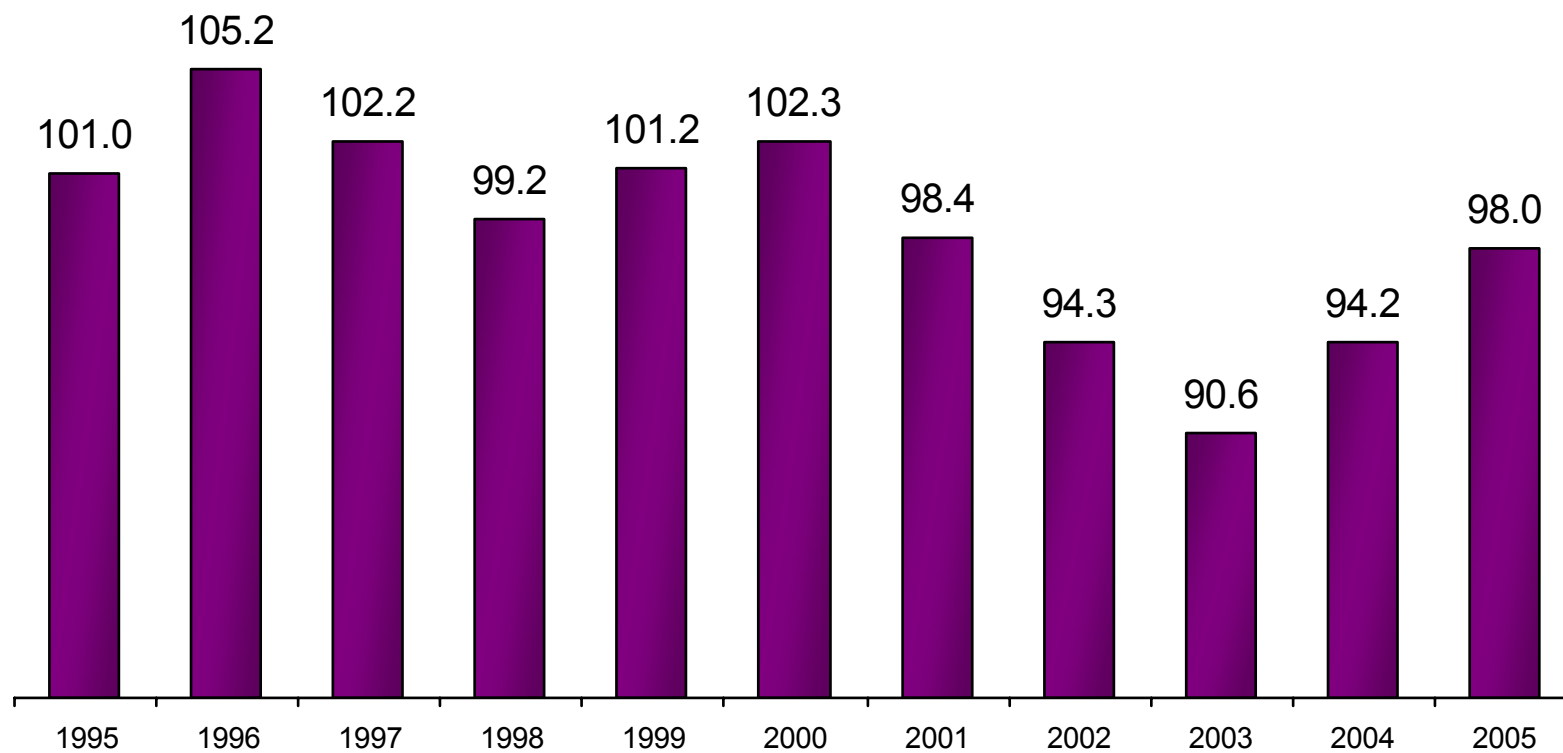
בשלוש השנים האחרונות גדלו ההשקעות במשק, לאחר ירידה חדה בזמן האינתיפאדה. עם זאת, ב-2005 רמת ההשקעות עדיין לא חזרה לזו של השנים שקדמו לאינתיפאדה.

הגידול שנרשם בשנתיים האחרונות הוא בעיקר בענפי ההיי-טק. שאר הכלכלה הישראלית מדשדשת. זהו אחד המקורות לבעיית התעסוקה, בייחוד באזורי פריפריה.

הפגיעה בהשקעות

השקעה גולמית בנכסים קבועים, 1995 – 2005

במיליארדי ש"ח, במחירי 2005

ההשקעות במשק, כאחוז מן התמ"ג, בירידה

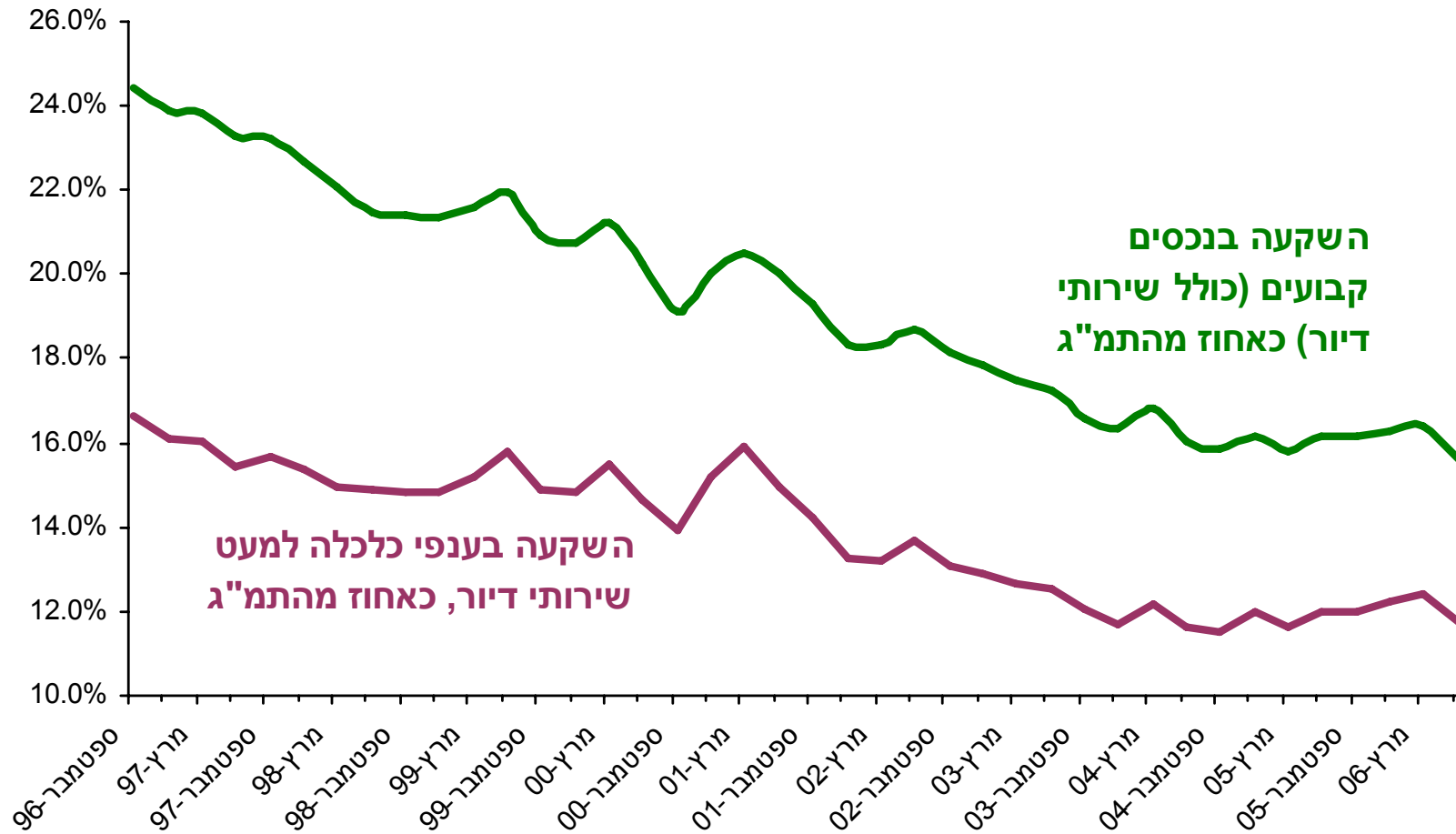
כאשר בוחנים את ההשקעות כאחוז מן התמ"ג, מתברר כי הן מצויות במגמה מתמשכת של ירידה.

נראה כי המדיניות השוררת מזניחה לא רק חלקים גדולים של האוכלוסייה, אלא גם חלקים גדולים של המשק.

נתונים אלה מחייבים דיון ציבורי, וזאת במיוחד על רקע העובדה שהשקעותיהם של ישראלים בחו"ל גדולות מהשקעותיהם של זרים בישראל.

ההשקעות במשק, כאחוז מן התמ"ג, בירידה 06/2006 – 09/1996

השקעה בנכסים קבועים (כולל שירותי דיור)
והשקעה בענפי כלכלה (למעט שירותי דיור)

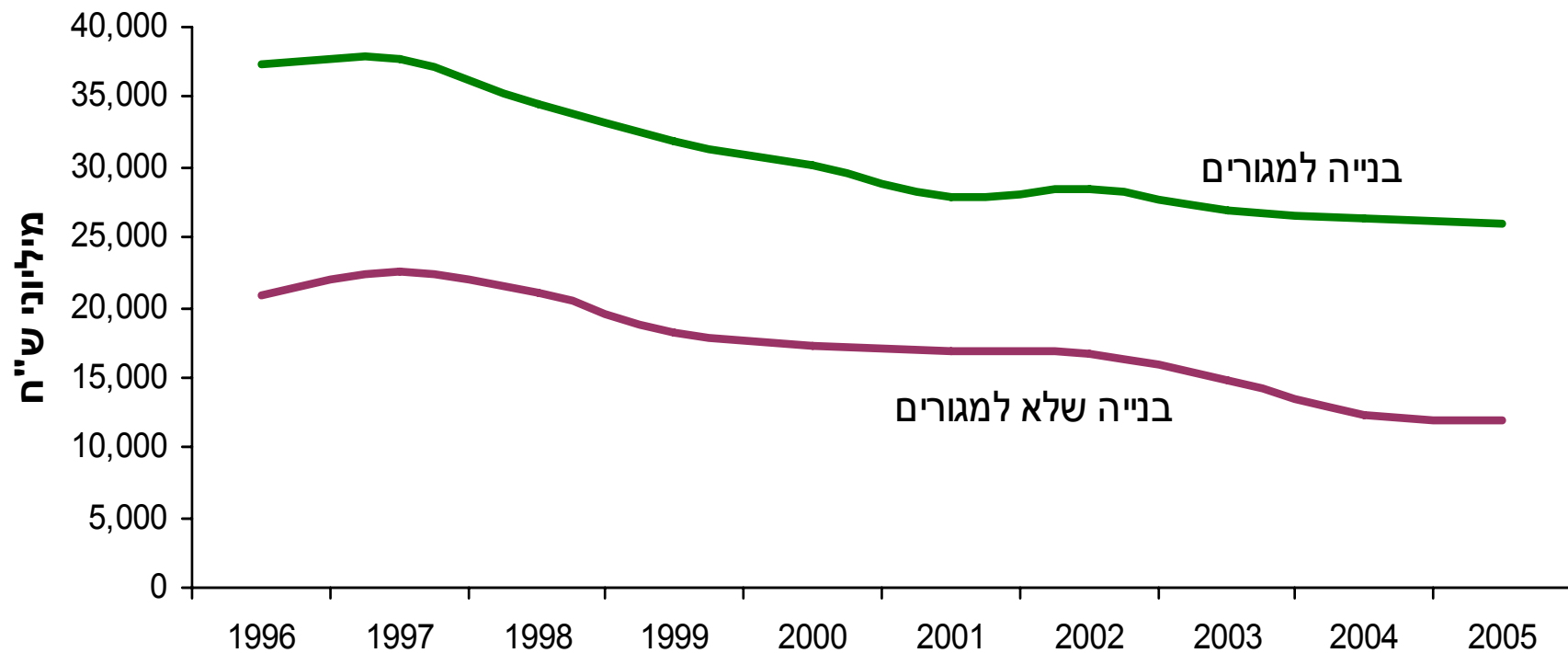
ההשקעות בבנייה אינן מתאוששות זה 10 שנים

הירידה בבנייה משקפת, מצד אחד, את התערערות המצב הכלכלי של חלק ניכר מהאוכלוסייה. משרד השיכון מדבר על חששם של רבים ליטול מחויבות ארוכת טווח, על רקע שיעורי אבטלה גבוהים וריבוי משרות חלקיות וזמניות.

מצד שני, הירידה משקפת את המדיניות העקבית של צמצום תקציבי. הממשלה תרמה לירידה במו ידיה כשביטלה (ב-2003) את המענקים לדיור לזכאים ואת המענקים לפי חוק הנגב.

השקעה גולמית מקומית בבתי מגורים ובנייה שלא למגורים, 1996 – 2005

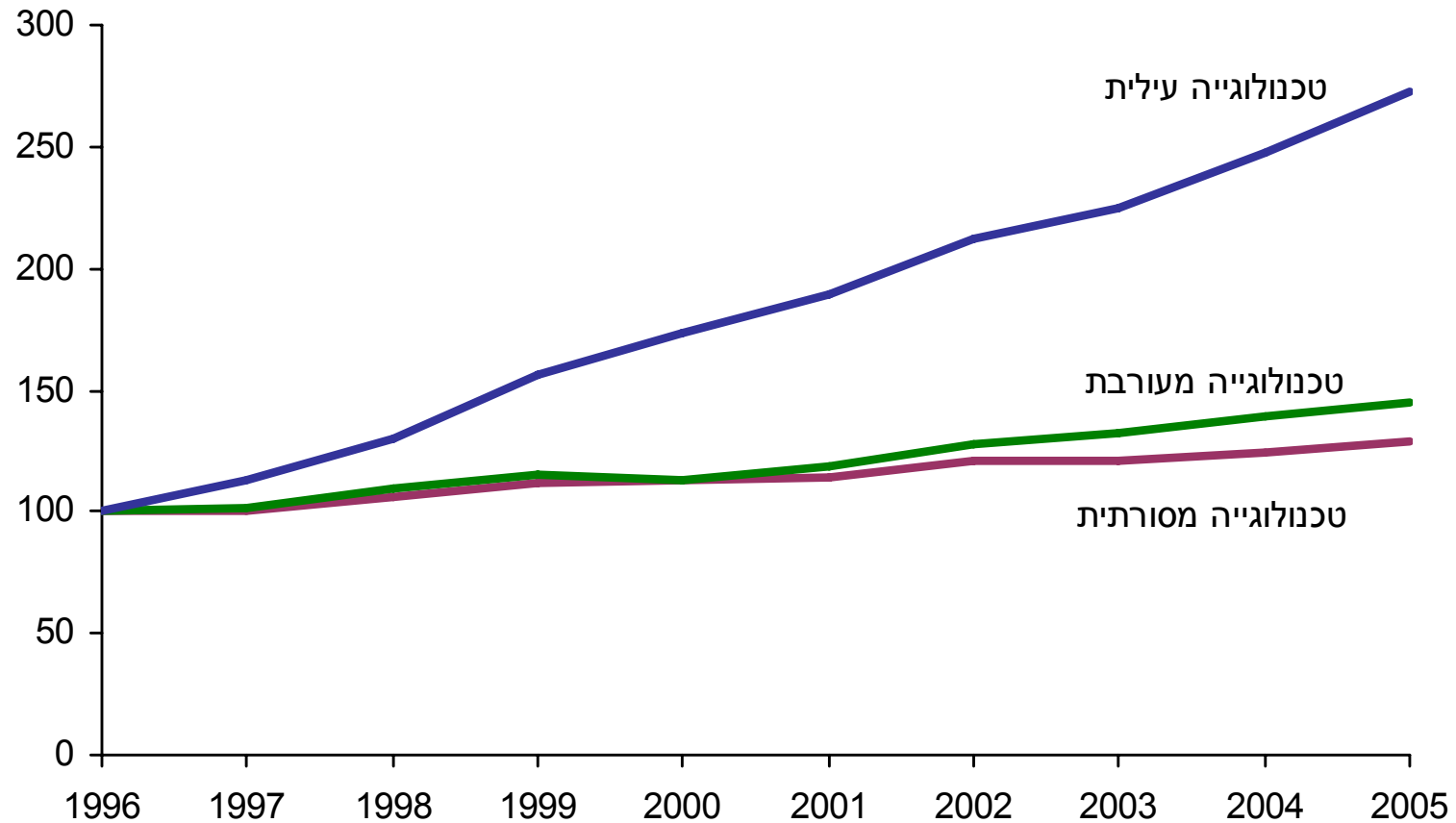
במיליוני ₪, במחירי 2005

רק בהיי-טק המצב שונה – אבל תעשיית ההיי-טק מעסיקה רק 4.6% מכלל השכירים

- תעשיות ההיי-טק מובילות מזה שנים את הייצוא התעשייתי;
- משקל ההיי-טק בייצוא התעשייתי גדל מ-37% ב-1995 ל-45% בשנת 2005;
- בעשור האחרון עמד קצב הצמיחה השנתי של תעשיות ההיי-טק על כ-12%, לעומת כ-5% בלבד בשאר רכיבי הייצוא התעשייתי;
- ב-2005 השקיעו תושבי חוץ כ-5.3 מיליארדי דולר בהיי-טק, מתוך סכום כולל של 11.6 מיליארד דולר שהושקעו בישראל;
- אבל תעשיות ההיי-טק מעסיקות רק 4.6% מכלל השכירים.

השינוי במלאי ההון הגולמי בענפי התעשייה לפי עוצמה טכנולוגית 2005–1996 (מדד 1996 = 100)

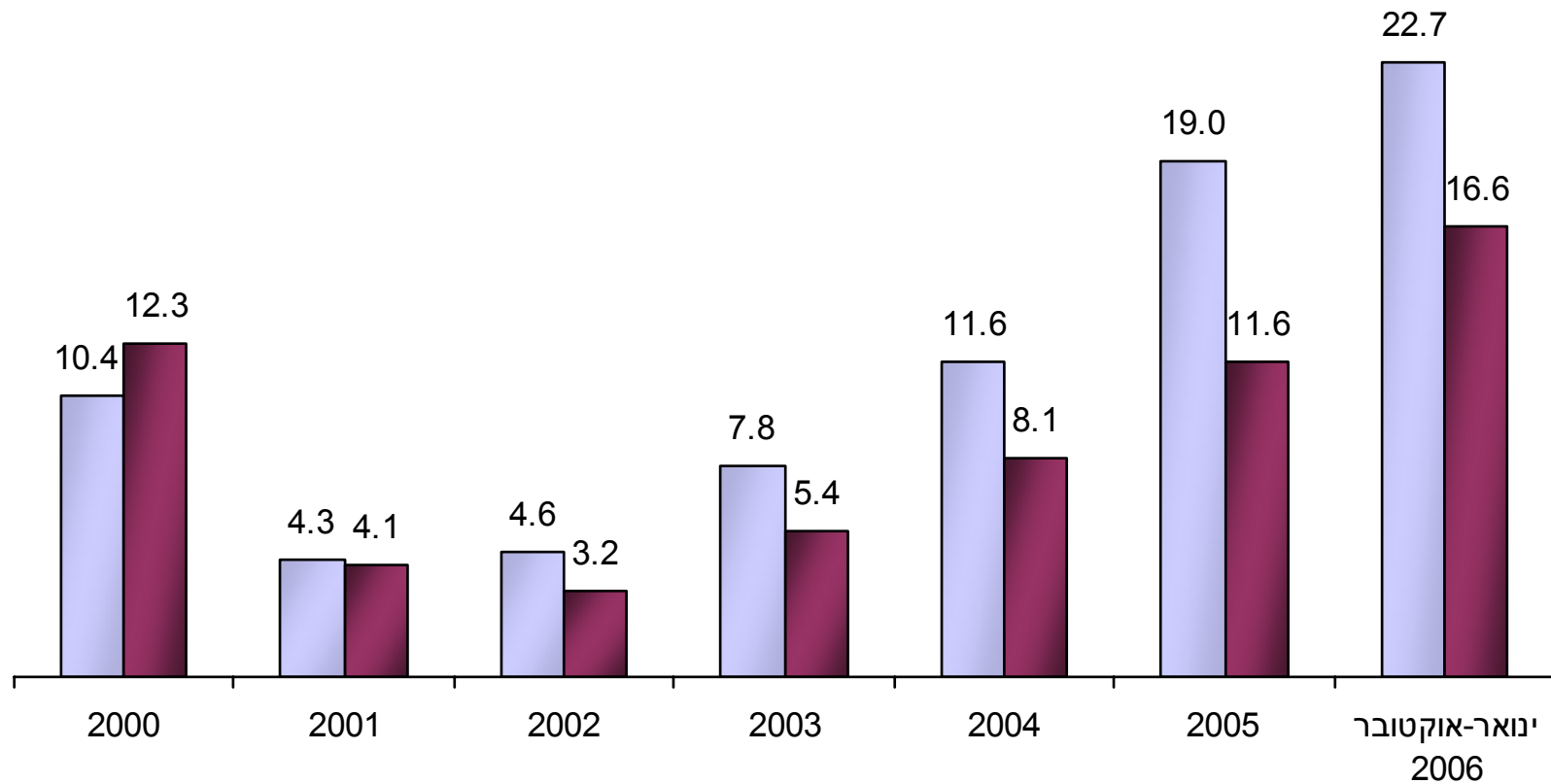
השקעות ישראלים בחו"ל גדולות מהשקעות זרים בישראל

הצעדים אותם מציגה הממשלה כמיועדים לעידוד הצמיחה - קיצוצי תקציב, הפחתות מסים, פתיחת הגבולות לתנועות הון - אינם מתבטאים, כפי שראינו, בגידול בהשקעות (למעט יוצאים מן הכלל ובראשם תעשיית ההיי טק).

יתרה מזאת, לצד הגידול בהשקעות של זרים בישראל, יש גידול מתמיד בהשקעות של ישראלים בחו"ל.

השקעות של ישראלים בחו"ל גדולות מהשקעות של זרים בישראל, 2000 – אוקטובר 2006

במיליארדי דולרים

■ השקעות תושבי חוץ בישראל ■ השקעות תושבי ישראל בחו"ל

אלטרנטיבות

- הקפאת הפחתת המסים הישירים;
- העלאה חד-פעמית של מס החברות;
- מחויבות רב-שנתית להשקעה בחינוך ובהשכלה גבוהה;
- הגבלת הגידול בתקציב הביטחון;
- אימוץ מדיניות אזורית יצירתית, החותרת להסדרים מדיניים.

אודות הנתונים

הנתונים התקציביים המוצגים כאן עבור השנים שעד 2005, הם נתוני ביצוע של תקציבי המשרדים, שנלקחו מן הדוחות השנתיים של החשב הכללי במשרד האוצר.

הנתון עבור 2006 לקוח מהוראות התקציב ("הספרים הירוקים") שאושר בכנסת במאי 2006.

הנתון עבור 2007 לקוח מהצעת התקציב לשנה זו.

כל הנתונים במצגת זו מהוונים למחירי 2005 על בסיס מדד המחירים לצרכן.

הנתונים לגבי שנת 2007 מבוססים על תחזית אינפלציה של 2%.

כל הנתונים הם של תקציבי נטו (ללא הוצאה מותנית בהכנסה), אלא אם כן צוין אחרת.

הערות

1. הפחתת המסים: אומדן העלות בסך 6 מיליארד ₪ מבוסס על הנתונים אשר הופיעו במסמך של קובי ברוידא ועדי ברנדר, השפעת התוכנית הכלכלית על תקציב הממשלה בשנים 2003-2008, בנק ישראל.
2. תוצר מקומי גולמי: נתוני התמ"ג מחושבים על פי ההגדרה החדשה של הלמ"ס, הכוללת מסים נטו על יבוא.
3. כניסת תיירים לישראל: כולל נוסעים בשיוט.
4. הוצאה ממשלתית לנפש: אומדן האוכלוסייה לשנת 2007 מבוסס על תחזית של הלמ"ס (חלופה בינונית).
5. הוצאה חברתית לנפש: כוללת את התקציבים הבאים: חינוך (כולל פיתוח), השכלה גבוהה, עבודה ורווחה (ללא עובדים זרים), בריאות (כולל פיתוח), השתתפות האוצר בתקציב המוסד לביטוח לאומי, תגמולים לנכים, בינוי ושיכון (כולל פיתוח), קליטת עלייה, חוק חיילים משוחררים, נציבות שוויון אנשים עם מוגבלות, מענקי בינוי ושיכון.
6. תקציב שעות התקן לתלמיד: התקציב כולל את שעות התקן לחינוך יסודי, חינוך חט"ב, חינוך על-יסודי, חינוך התיישבותי על-יסודי, חינוך עצמאי ומעיין החינוך התורני.
7. תקציב השכלה גבוהה: אומדן מספר סטודנטים לשנים 2006 – 2007 מבוסס על שיעור גידול מספר הסטודנטים בשנים 2005 – 2006; התקציב לשנת לימודים חושב כ- 25% מתקציב ההשכלה הגבוהה לשנה הקלנדרית הקודמת, ועוד 75% מתקציב ההשכלה הגבוהה לשנה הקלנדרית הבאה.
8. תשלומי גמלאות המוסד לביטוח לאומי: הנתון ל-2006 הינו הערכה של הביטוח הלאומי.
9. השקעה בתחבורה: תקציב האוטובוסים כולל מימון רכישת אוטובוסים, תמיכה ישירה בתעריפים ונתיבי תחבורה ציבורית.
10. השקעה גולמית בנכסים קבועים: בנייה שלא למגורים, מכונות וציוד, כלי תחבורה, חיפושי גז ונפט ותוכנה; כולל מלאי.
11. השקעה בנכסים קבועים והשקעה בענפי כלכלה כאחוז מהתמ"ג: הנתונים מנוכים עונתית ואינם כוללים שינויים במלאי; שירותי דיור כוללים בנייה למגורים.
12. השינוי במלאי ההון: טכנולוגיה מעורבת כוללת טכנולוגיה מעורבת-מסורתית וטכנולוגיה מעורבת-עילית.

מקורות

1. האם אפשר אחרת: משרד האוצר, סקירה כלכלית לסיכום 2005, מצגת, דצמבר 2005.
2. הפחתת מסים: עיבוד של מרכז אדוה מתוך מנהל הכנסות המדינה – משרד האוצר, דוח שנתי מס' 54, 2006; מנהל הכנסות המדינה - משרד האוצר, דוח הוועדה לתכנית המסים הרב שנתית, 2005; ברוידא קובי, ברנדר עדי, השפעת התוכנית הכלכלית על תקציב הממשלה בשנים 2003 - 2008, יולי 2003, בנק ישראל.
3. תוספות לתקציב הביטחון: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר, עיקרי התקציב, שנים שונות.
4. תוצר מקומי גולמי: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל 2006, מספר 57, לוחות 14.1-14.2; הלמ"ס, "אומדנים מוקדמים של חשבונות לאומיים לרבע השלישי 2006", הודעה לעיתונות, 14.11.2006.
5. כניסת תיירים לישראל: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות; הלמ"ס, הודעה לעתונות מיום 22.10.2006: "כניסות תיירים לישראל בחודש ספטמבר".
6. הוצאה ממשלתית לנפש, הוצאה חברתית לנפש: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות; משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, עיקרי התקציב לשנים 2006 – 2007.
7. תקציב שעות התקן לתלמיד: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות; משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד החינוך; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד החינוך, אוקטובר 2006.
8. תקציב ההשקעה בחינוך: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד החינוך; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד החינוך, אוקטובר 2006.
9. תקציב השכלה גבוהה: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות; משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: השכלה גבוהה; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: השכלה גבוהה, אוקטובר 2006.
10. תקציב הבריאות לנפש מתוקנת: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד הבריאות; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד הבריאות, אוקטובר 2006.
11. תקציב ההשקעה בבריאות: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד הבריאות; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד הבריאות, אוקטובר 2006.

מקורות

12. ביטוח לאומי: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הביטוח הלאומי, סקירה שנתית לשנת 2005; הביטוח הלאומי, תקציב תפעולי לשנת 2006.
13. הכשרה מקצועית: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד התמ"ת; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד התמ"ת, אוקטובר 2006.
14. מענקי מו"פ: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001 – 2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד התמ"ת; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד התמ"ת, אוקטובר 2006.
15. השקעה בתחבורה: עיבוד של מרכז אדוה מתוך משרד האוצר – החשב הכללי, דין וחשבון כספי לשנים 2001–2005; משרד האוצר, הוראות התקציב לשנת 2006: משרד התחבורה ומשרד האוצר; משרד האוצר, הצעת התקציב לשנת 2007: משרד משרד התחבורה ותמיכות שונות, אוקטובר 2006.
16. השקעה גולמית בנכסים קבועים: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל 2006, מספר 57. לוח 14.14.
17. השקעה בבתי מגורים ובבנייה שלא למגורים: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הלמ"ס, שנתון סטטיסטי לישראל 2006, מספר 57, לוח 14.14.
18. השקעה בבנייה: משרד הבינוי והשיכון, מידע חודשי, ספטמבר 2006.
19. השקעה בנכסים קבועים והשקעה בענפי כלכלה כאחוז מהתמ"ג: עיבוד של מרכז אדוה מתוך מאגר הסדרות של בנק ישראל.
20. השקעות של ישראלים בחו"ל ושל תושבי חוץ בישראל: עיבוד של מרכז אדוה מתוך הודעה לעתונות: " סיכום פעילות המשק במט"ח בחודש אוקטובר 2006", בנק ישראל, 5 בנובמבר 2006.
21. תעשיית ההיי-טק: הלמ"ס, סקר כוח אדם לשנת 2005, פרסום 1276; בנק ישראל, בנק ישראל – דין וחשבון, 2005, עמ' 242-254.
22. בהיי-טק המצב שונה: בנק ישראל, דין וחשבון 2005, מארס 2006.
23. השינוי במלאי ההון: מרכז אדוה, תמונת מצב חברתית 2006 (בדפוס).